

Beleidsplan Veiligheid & Gezondheid

April 2026

kinderdagverblijf
DE SPEELHOEVE
Geeft kinderen de ruimte

Inhoudsopgave

Hoofdstuk	Pagina
1. Inleiding	3
2. Missie, visie en doel	4
3. Grote risico's	5
- Fysieke veiligheid	
- Gezondheid	
- Legionella	
- Sociale veiligheid	7
o Grensoverschrijdend gedrag	
o Vier ogenbeleid	
o Achterwachtregeling	
4. Kleine risico's	13
5. EHBO Regeling	15
6. Beleidscyclus	16
7. Communicatie en afstemming	17
8. Ondersteuning en melding van klachten	18
9. Arbobeleid	20
- Doelen	
- Arbodienst en Arbo-inspectie	
- Bedrijfshulpverlening	
- Deskundigheid en taken	
- Verzuim	
- Zwangere medewerkers	
- Ongevallen	
- PAGO en PMO	
- Werkdruk en functie-inhoud	
- Fysieke belasting en ergonomie	
- Agressie en geweld	
- Seksuele intimidatie	
- MOA	

1

Inleiding

Dit beleidsplan beschrijft hoe Kinderdagverblijf De Speelhoeve veiligheid en gezondheid borgt, in lijn met de Wet kinderopvang, het (aangepaste) Besluit kwaliteit kinderopvang, de Hygiënerichtlijn Kinderopvang (RIVM, 2025) en het toezichtkader van de GGD. Het doel is kinderen te beschermen tegen grote risico's en hen te leren omgaan met kleine risico's, én medewerkers gezond en veilig te laten werken. Het plan is van toepassing op alle dagopvang (0-4 jaar) op onze locatie.

Marianne Hamersma-Ploegstra is, als eigenaresse van het kinderdagverblijf, eindverantwoordelijke voor het beleidsplan Veiligheid en Gezondheid. Een beleid komt in de praktijk echter pas goed tot zijn recht als alle medewerkers zich betrokken voelen en het beleid uitdragen. Daarom zal er tijdens elk teamoverleg een thema, of een onderdeel van een thema, over veiligheid of gezondheid op de agenda staan. Dit om continu in gesprek te blijven over het beleid. Zo blijven we scherp op onze werkwijzen, kunnen we monitoren of genomen maatregelen wel of niet effectief zijn en kunnen we bij veranderingen in de omgeving of situatie, zoals bij verbouwingen of veranderingen in de inrichting, direct controleren of het beleid al dan niet moet worden aangescherpt.

2

Missie, visie en doel

Kinderdagverblijf De Speelhoeve wil het kind graag een gezonde en veilige omgeving bieden, waarin het kind de ruimte heeft om zich thuis te voelen en te ontwikkelen. Gezondheid en veiligheid vormt dan ook een belangrijk uitgangspunt bij de inrichting van de ruimtes, de voeding, de activiteiten en de regels en protocollen die we hanteren.

Conform het Besluit kwaliteit Kinderopvang hebben wij een beleidsplan opgesteld ten aanzien van Veiligheid en Gezondheid waar alle medewerkers zich verantwoordelijk voor voelen. De belangrijkste aandachtspunten binnen het vormgeven van het beleid zijn:

- 1) het bewustzijn van mogelijke risico's
- 2) het voeren van een goed beleid op grote en kleine risico's
- 3) het gesprek hierover aangaan met elkaar en met de externe betrokkenen.

Dit alles met als doel, een veilige en gezonde omgeving te creëren waar kinderen onbezorgd kunnen spelen en zich optimaal kunnen ontwikkelen.

3

Grote risico's

In dit hoofdstuk beschrijven we de belangrijkste grote risico's die op onze locatie kunnen leiden tot ernstige ongevallen, incidenten of gezondheidsproblemen. We hebben de risico's onderverdeeld in drie categorieën; fysieke veiligheid, gezondheid en sociale veiligheid. Per categorie hebben we de belangrijkste risico's benoemd met de daarbij behorende maatregelen die zijn of worden genomen om het risico tot het minimum te beperken. Voor de overige risico's waarvoor we maatregelen nemen verwijzen we naar de complete risico-inventarisatie welke we via "de Risicomonitor" uitvoeren.

Fysieke veiligheid

Ten aanzien van fysieke veiligheid kunnen de volgende grote risico's gedefinieerd worden:

- **Vallen van hoogte**

Omschrijving risico:

Valgevaar van meubilair, trapjes of tijdens buiten spelen.

Handelswijze bij incident:

De pedagogisch professional blijft bij het kind en beoordeelt de situatie. EHBO wordt verleend door een gecertificeerde medewerker. Bij ernstig letsel wordt direct 112 gebeld en een collega neemt de groep over. Ouders worden zo snel mogelijk geïnformeerd. Het incident wordt geregistreerd en geëvalueerd in het teamoverleg.

- **Verstikking en verslikking**

Omschrijving risico:

Risico tijdens eetmomenten of bij ongeschikt spel materiaal.

Preventieve maatregel: er worden alleen leeftijdsadequaat materialen gebruikt, er zijn voedingsafspraken en er is toezicht tijdens eten en slapen.

Handelswijze bij incident:

De medewerker grijpt direct in en past kinder-EHBO toe. Indien het object niet direct verwijderd kan worden of bij benauwdheid wordt 112 gebeld. Ouders worden onmiddellijk geïnformeerd. Het incident wordt vastgelegd.

- **Vergiftiging**

Omschrijving risico:

Inname van schoonmaakmiddelen, medicijnen of andere gevaarlijke stoffen.

Preventieve maatregel: gevaarlijke stoffen en medicijnen worden in een afsluitbare (werk)kast bewaard; beleid medicatie apart beschreven.

Handelswijze bij incident:

De medewerker belt direct met de huisarts, volgt instructies op en schakelt de leidinggevende in. Ouders worden direct geïnformeerd en het incident wordt geregistreerd.

- **Verbranding**

Omschrijving risico:

Brandwonden door heet water, warme voorwerpen of zon.

Preventieve maatregel: de radiatoren zijn beschermd, er is geen toegang voor kinderen op plaatsen met heet water (hekje voor de keuken).

Handelswijze bij incident:

De medewerker koelt de plek minimaal 10 minuten met lauw stromend water, beoordeelt de ernst en belt bij twijfel 112 of huisarts. Ouders worden geïnformeerd en de situatie wordt vastgelegd.

- **Verdrinking**

Omschrijving risico:

Risico bij waterspel of water in de omgeving.

Preventieve maatregel: het terrein is omheind met hekken ; er is geen onbeheerd water; er is direct toezicht bij spel met water;

Handelswijze bij incident:

De medewerker grijpt direct in, haalt het kind uit het water en verleent EHBO. Er wordt direct 112 gebeld. Een collega zorgt voor de groep. Ouders worden onmiddellijk geïnformeerd en het incident wordt geëvalueerd.

Gezondheid

Ten aanzien van gezondheid hebben we de volgende risico's gedefinieerd als grote risico's:

- **Besmettelijke ziekten**

Omschrijving risico:

Verspreiding van infectieziekten zoals diarree, RS-virus, griep of krentenbaard.

Preventieve maatregel: Verspreiding van en besmetting met deze gezondheidsrisico's voorkomen we om nauwkeurig afspraken te maken over de hygiëne op het kinderdagverblijf. Wij hanteren de RIVM Hygiënerichtlijn Kinderopvang (2025). Kernafspraken: handhygiëne (voorkeur voor handen wassen), hygiënisch vershoneren en toiletgang, voedselveilig werken, ventilatie en binnenlucht, beddengoed en wasgoed, schoonmaakschema's. Zieke kinderen en uitbraakmanagement volgen de GGD-richtlijnen

Handelswijze bij incident:

Het kind wordt zo mogelijk apart verzorgd. Ouders worden eventueel gevraagd het kind op te halen. Hygiënemaatregelen worden aangescherpt volgens de RIVM Hygiënerichtlijn Kinderopvang. Bij meerdere besmettingen wordt de GGD geraadpleegd.

- **Voedselinfecties**

Omschrijving risico:

Risico op besmetting door onjuist bewaren of bereiden van voeding.

Preventieve maatregel:

De medewerker handelt conform het hygiëneprotocol

Handelswijze bij incident:

De betreffende voeding wordt direct uit gebruik genomen. Bij klachten wordt contact opgenomen met ouders en indien nodig met de GGD.

- **Legionella besmetting**

De legionellabacterie kan zich gemakkelijk vermenigvuldigen in stilstaand water met een temperatuur van 25 graden C tot 55 graden C in de waterleiding of afvalwatersystemen. Besmetting met de bacterie ontstaat door het inademen van water/luchtmengsels die ontstaan bij douchen, fonteinen, luchtbevochtigingsapparatuur e.d. De temperatuur van warm water moet boven de 60 graden C worden ingesteld. Delen van de warmwaterleiding waarin water stil blijft staan moeten worden voorkomen. Op De Speelhoeve is het (warm) water ingesteld boven de 60 graden. Er is geen douche, fontein of luchtbevochtigingsapparaat aanwezig. De kranen worden elke dag gebruikt.

Omschrijving risico:

Besmetting via waterinstallaties bij stilstaand of te koud/warm water.

Preventieve maatregel:

Waterpunten die lange tijd niet gebruikt zijn, worden eerst goed doorgespoeld alvorens ze gebruikt worden (bijv. kraan bij het bad)

Handelswijze bij incident:

Bij vermoeden wordt het waterpunt direct afgesloten. De leidinggevende schakelt een erkend installateur in. Totdat duidelijkheid is verkregen, wordt het betreffende waterpunt niet gebruikt. Ouders en personeel worden geïnformeerd indien nodig.

Sociale veiligheid

Wij willen dat iedereen binnen kinderdagverblijf De Speelhoeve zich veilig voelt: kinderen, ouders en medewerkers. Onze organisatie is open, warm, welkomend en er wordt veel en nauw samengewerkt. Het team bestaat uit bevlogen medewerkers met veel hart voor kinderen, een groot verantwoordelijkheids- gevoel en veel respect voor elkaar, anderen en de omgeving. De cultuur van omgang met ouders en elkaar is gebaseerd op het uitspreken van vragen, verwachtingen en het stellen van vragen waar onduidelijkheden bestaan.

Sinds de start van het kinderdagverblijf in 1999 hebben zich geen vervelende of onwenselijke situaties voorgedaan. Daar zijn we trots op. Toch is voorgaande nooit een garantie voor de toekomst. Overal kunnen zich onwenselijke situaties voordoen in uiteenlopende omgangssituaties. Deze onwenselijke situaties in de omgang vatten we samen onder de noemer 'grensoverschrijdend gedrag'. Omdat wij grensoverschrijdend gedrag als organisatie, werkend met deze kwetsbare groep van jonge kinderen, vanzelfsprekend willen voorkomen, beschikken wij over een beleid ter voorkoming hiervan.

Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen of door kinderen kan een enorme impact hebben op het welbevinden van het getroffen kind. Op onze locatie heeft dit thema dan ook onze bijzondere aandacht. We hebben de volgende maatregelen genomen om grensoverschrijdend gedrag met elkaar te voorkomen en wat te doen als we merken dat het toch gebeurt:

- Tijdens team overleggen wordt regelmatig over het onderwerp gesproken om zo een open cultuur te creëren waarbij medewerkers elkaar durven aan te spreken.
- De Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en de MOA wordt nageleefd.
- In het pedagogisch werkplan hebben we opgenomen dat kinderen wordt geleerd hoe je met elkaar om kunt gaan waarbij respect is voor normen en waarden. Zo weten kinderen wat wel en niet toelaatbaar is, en wat gepast en ongepast gedrag is.
- Daarnaast leren we kinderen dat het belangrijk is dat ze het direct aangeven als zij bepaald gedrag ervaren dat niet wenselijk is. We helpen ze mondiger te maken op momenten dat dit nodig is.

De volgende maatregelen worden genomen om grensoverschrijdend gedrag te voorkomen:

- Alle medewerkers hebben een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG).
- We werken met een vier-ogenbeleid
- Medewerkers kennen het vier-ogenbeleid
- Medewerkers spreken elkaar aan als ze merken dat het vier-ogenbeleid niet goed wordt nageleefd.
- Er zijn duidelijke afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Medewerkers kennen de afspraken hoe er gehandeld moet worden als een kind een ander kind mishandelt.
- Er is een Meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling en MOA.
- Medewerkers kennen de meldcode en de MOA en passen hem toe bij een vermoeden van kindermishandeling.

- **Grensoverschrijdend gedrag tussen kinderen**

Omschrijving risico:

Fysiek of verbaal gedrag dat de grenzen van een ander kind overschrijdt.

Handelswijze bij incident:

De medewerker grijpt direct in, benoemt het gedrag en beschermt het betrokken kind. Ouders worden geïnformeerd. Herhaling wordt besproken in het team en vastgelegd.

- **Grensoverschrijdend gedrag door volwassenen**

Omschrijving risico:

Ongewenst gedrag richting kinderen door medewerker of ouder.

Handelswijze bij incident:

De veiligheid van het kind staat direct voorop. De leidinggevende wordt onmiddellijk geïnformeerd. De Meldcode en/of Meld-, Overleg- en Aangifteplicht (MOA) wordt gevolgd. Ouders en instanties worden conform protocol geïnformeerd.

- **Vierogenbeleid**

Kinderdagverblijf De Speelhoeve geeft de volgende invulling aan het vier ogen principe en de preventie van misbruik, onderverdeeld in de onderwerpen bouwkundige aanpassingen, personeel, samenwerking en overige maatregelen.

Op de Speelhoeve streven wij ernaar om 2 pedagogisch professionals op de groep te hebben, maar als er niet genoeg kinderen zijn dan kunnen we van dit streven afwijken door bijvoorbeeld groepen samen te voegen of bij zeer kleine groepen deze door 1 pedagogisch professional te laten leiden.

De wettelijke bepaling over de beroepskracht-kind-ratio is:

- a. één beroepskracht per drie kinderen in de leeftijd tot één jaar;
- b. één beroepskracht per vijf kinderen in de leeftijd van één tot twee jaar;
- c. één beroepskracht per zes kinderen in de leeftijd van twee tot drie jaar;
- d. één beroepskracht per acht kinderen in de leeftijd van drie tot vier jaar.

Verder is het Conform het "convenant kwaliteit" toegestaan per dag gedurende maximaal drie uur af te wijken van de beroepskracht-kind-ratio.

Dit mag op de volgende tijden:

- tussen 7:15 en 8:30 uur
- tussen 13:00 en 14.00 uur
- na 17:30 uur (tot 18:15 uur)

Bovenstaande momenten zijn aandachtspunten bij de uitwerking van het vier-ogen-principe.

Bouwkundig

- De deuren naar de groepen staan open wanneer gewerkt wordt met één pedagogisch professional op een groep. Dit zorgt voor transparantie; de medewerkers hebben zicht op elkaar.
- Het is een opdracht om al het glas transparant te houden en niet dicht te plakken met werkjes en mededelingen.
- De groepsruimte is rondom voorzien van grote ramen, zodat er altijd van buiten naar binnengekeken kan worden.
- De groepsruimte is zo ingericht dat de medewerker de ruimte in zijn geheel goed kan overzien.
- Alle slaapkamers zijn voorzien van ramen. Wanneer een pedagogisch professional op de slaapkamer aanwezig is, kan een collega altijd even naar binnen kijken (jaloezieën open) .
- In de verste slaapkamer op "De Rups" wordt gewerkt met een babyfoon. Deze babyfoon is naast het controleren hoe het met de kinderen gaat ook een controle voor de pedagogisch professional als hij/zij op de slaapkamer is.
- De toiletdeuren zijn aan de boven- en onderkant open, waardoor er goed zicht is op de toiletgang.

Personeel

Ieder personeelslid is geregistreerd (en gekoppeld) in het Personenregister Kinderopvang, waarbij een controle is uitgevoerd op een recente Verklaring Omtrent Gedrag (VOG). Dit geldt tevens voor stagiaires en de pedagogisch coach.

Nieuw personeel wordt pas aangenomen na een mate van screening en eventueel referentienavraag.

Stagiaires staan altijd boventallig en dus nooit alleen op een groep.

Een pedagogisch professional is niet langdurig en structureel alleen buiten met de kinderen, bovendien zijn zij altijd telefonisch bereikbaar.

Het grootste gedeelte van de dag zijn er twee pedagogisch professionals op de groep.

Tijdens het laatste half uur dat een pedagogisch professional mogelijk alleen in het gebouw is, worden de laatste kinderen door hun ouder(s) opgehaald. Daardoor is een pedagogisch professional eveneens op dit moment zelden alleen met een kind.

Op reguliere basis wordt er door externen toezicht gehouden door (onaangekondigd) langs te komen om de handelingen van de pedagogisch professionals te observeren.

Tussen 7.15 uur en 8.45 uur worden de kinderen gebracht. In het eerste half uur dat een pedagogisch professional alleen werkt, zijn er meestal ouders op de groep waardoor een pedagogisch professional niet alleen is.

Het onvoorspelbare karakter van de breng- en haalsituaties (je weet niet exact wanneer een ouder binnen- of langsloopt en hoeveel tegelijk etc.) verkleint het risico dat iemand zich onbespied of niet gecontroleerd zou kunnen voelen.

Samenwerking en klimaat

Er heerst een open werkklimaat, zodat medewerkers elkaar altijd aan durven te spreken op hun handelen. Dit creëren we door elkaar feedback te (leren) geven in elke geleiding van de organisatie (functionerings-gesprekken, teamvergaderingen, groepsobservaties door manager). Er wordt gewerkt met een vast team, met de continuïteit op de groep als uitgangspunt. Dit zorgt er voor dat medewerkers aan elkaar gewend zijn, wat het aanspreken op niet gepast gedrag makkelijker kan maken. Mocht er een pedagogisch professional alleen op de groep staan, dan kan het zijn dat een stagiaire/ achterwacht als extra paar ogen fungeert.

Specifieke situaties

Gedurende de dag doen zich verschillende bezettingsmomenten voor, bezetting qua kinderen en bezetting van medewerkers. Hieronder beschrijven wij de situaties waarbij het kan voorkomen dat een medewerker alleen is met de kinderen en hoe wij hiermee omgaan met inachtneming van het vier ogen en orenprincipe.

- Tijdens uitstapjes

Tijdens uitstapjes gaan pedagogisch professionals (of een pedagogisch professional en een volwassene) minimaal met zijn tweeën op pad met een groepje kinderen.

- Toezicht bij buiten spelen

De buitenruimte/speelplaats is vanuit alle groepen goed zichtbaar. De zichtbaarheid moet zo min mogelijk belemmerd worden. Ook vanuit de aangrenzende woning. Van de eigenaar (omwonende) verwachten wij geen directe betrokkenheid en input, wel zullen medewerkers die iets willen doen dat niet toelaatbaar is zich 'gezien' weten doordat ze niet in een afgesloten ruimte zitten waar niemand hen kan opmerken.

Van binnenuit zijn de buitenspeelsterreinen overzichtelijk en houdt degenen die binnen zijn mede toezicht op het buitenspelen.

- Breng en haal momenten tijdens de 3 uursregeling

Is de pedagogisch professional een half uur tot een uur alleen in de groep tot de 2e collega begint of de 1e collega naar huis gaat (rooster): tijdens deze drukke 'verkeersuren' is er een voortdurende inloop door ouders. Tijdens de middagpauze komt het voor dat de pedagogisch professionals om de beurt tot maximaal een half uur alleen op de groep is.

Basisprincipes

Naast deze praktische maatregelen zijn er een aantal basisprincipes van toepassing op de preventieve maatregelen tegen misbruik:

- een open aanspreekcultuur op De Speelhoeve.
- de kinderen het bewustzijn en bewaken van de eigen grenzen aanleren.

- Open aanspreekcultuur

Zoals in de maatregelen staat vermeld is er bij De Speelhoeve een open aanspreek cultuur. Door het kleinschalige karakter van onze locatie is het contact persoonlijk en zijn er korte communicatielijnen. Onze locatie heeft een eigen leidinggevende die de medewerkers kan aanspreken op gedrag wat niet gepast is of niet passend bij het beleid van De Speelhoeve. Ook medewerkers onderling spreken elkaar aan op niet passend gedrag. Tevens draagt het werken met vaste team bij aan het opbouwen van een vertrouwensband met het kind.

- Bewustzijn en bewaking van eigen grenzen

Het helpen van kinderen bij het bewust worden van hun eigen grenzen en het leren aangeven daarvan is essentieel. De kinderopvang biedt een veilige omgeving om hiermee te oefenen. Op De Speelhoeve besteden we hier daarom al vanaf jonge leeftijd spelenderwijs aandacht aan. Kinderen ontdekken wat zij prettig of juist niet prettig vinden en leren dit te communiceren. Ook leren zij dat je de grenzen van een ander moet respecteren. Bijvoorbeeld: als je iemand een knuffel of aai wilt geven, maar de ander dat niet wil, dan luister je naar die grens. Dit geldt zowel voor het contact tussen kinderen onderling als voor het contact met volwassenen.

Bij dit proces speelt de pedagogisch professional een belangrijke rol. Wanneer een medewerker ziet dat een kind – vaak goed bedoeld – een ander kind aanraakt terwijl dat niet gewenst is, gaat hij of zij hierover in gesprek met de kinderen. Het kind dat de aanraking niet fijn vindt, leert zo zijn eigen grens te herkennen en te verwoorden. Het kind dat wilde aanraken of troosten leert op zijn beurt de grens van de ander te respecteren.

Overig toezicht

Naast het personeel van de Speelhoeve wordt er tevens toezicht gehouden door derden. Zo is de Speelhoeve gevestigd in een kop-hals-rompboerderij waarin ook een schoonheidssalon gevestigd is. De klanten (en eigenaar) van de schoonheidssalon lopen ook rond op het erf. De eigenaar van de boerderij is tevens geregeld in en om het pand aanwezig, waardoor extra toezicht wordt verkregen.

- **Achterwachting**

Wanneer één van de volgende situaties zich voordoet, is achterwachting noodzakelijk:

- Er is één pedagogisch professional op de locatie. Er wordt voldaan aan de BKR. Een medewerker is op afroep beschikbaar en binnen 15 minuten op de locatie aanwezig.
- Er is één pedagogisch professional op de locatie. Er wordt niet aan de BKR voldaan (drie-uursregeling). Een tweede volwassene is op de locatie aanwezig.

Aangezien het kinderdagverblijf is gevestigd in de kop-hals-romp boerderij van mevr. M. Ploegstra, fungeert zij ook als achterwachting. Zij staat geregistreerd in het Personenregister Kinderopvang. Daarnaast is de locatiemanager (indien niet ingepland op de groep) ook altijd beschikbaar als achterwachting.

Het kinderdagverblijf is op alle (open)dagen van ons kindercentrum bemand, waarbij normaal gesproken 2 pedagogisch professionals aanwezig zijn. Indien dat niet het geval is, dan is er een tweede volwassene (stagiaire of iemand van de leiding) aanwezig. Zij kunnen bij nood situaties gevraagd worden te ondersteunen.

De volgende personen zijn bereikbaar als achterwachting:

Marianne Hamersma-Ploegstra (locatiemanager)	06-12833231
Martha Ploegstra	06-40203583

4

Kleine risico's

Leren omgaan met risico's is erg belangrijk voor kinderen. Internationaal wetenschappelijk onderzoek toont aan dat leren omgaan met risico's goed is voor de ontwikkeling van kinderen.

Door het ervaren van risicovolle situaties, bijvoorbeeld tijdens het spelen, ontwikkelen kinderen risicocompetenties: ze leren risico's inschatten en ontwikkelen cognitieve vaardigheden om de juiste afwegingen te maken wanneer een risicovolle situatie zich opnieuw voordoet.

Het nemen van risico's is een onderdeel van de 'gereedschapskist' voor effectief leren. Risicovol spelen ontwikkelt een positieve houding van 'ik kan het' en daarmee gaat een kind uitdagingen meer zien als iets om van te genieten dan om te vermijden. Dit vergroot onafhankelijkheid en zelfvertrouwen, wat belangrijk kan zijn voor hun doorzettingsvermogen als ze geconfronteerd worden met uitdagingen

Het leren omgaan met risico's heeft een positieve invloed op de fysieke en mentale gezondheid van kinderen en op het ontwikkelen van sociale vaardigheden. Kinderen staan sterker in hun schoenen en kunnen beter conflicten oplossen en emoties herkennen van speelmaatjes.

Bewegingen die veel voorkomen bij risicovol spelen, zoals slingeren, klimmen, rollen, hangen en glijden, zijn niet alleen leuk voor kinderen, maar ook van essentieel belang voor hun motorische vaardigheden, balans, coördinatie, en lichaamsbewustzijn. Kinderen die dat niet doen zijn vaker onhandig, voelen zich ongemakkelijk in hun eigen lichaam, hebben een slechte balans en bewegingsangst.

[Bron: veiligheid.nl/risicovolspelen]

Kleine risico's zijn dagelijkse situaties waarbij licht letsel kan ontstaan. Deze risico's worden niet volledig weggenomen, maar begeleid, zodat kinderen leren omgaan met risico's op een veilige manier.

- **Kleine val- en botsincidenten**

Omschrijving risico:

Struikelen, tegen elkaar aan lopen of vallen tijdens spel.

Handelswijze bij incident:

De medewerker biedt troost en eenvoudige EHBO indien nodig. Het kind wordt geholpen het spel weer op te pakken. Ouders worden bij het ophalen geïnformeerd.

- **Schaaf- en snijwonden**

Omschrijving risico:

Kleine verwondingen door spel materiaal of buiten spelen.

Handelswijze bij incident:

De wond wordt schoongemaakt en verzorgd. Het incident wordt mondeling overgedragen aan ouders.

De exacte afspraken die zijn gemaakt met kinderen zijn terug te vinden in de risico-inventarisatie, het veiligheidsprotocol en het hygiëne protocol. Tevens kan worden verwezen naar de huisregels . De afspraken worden regelmatig met de kinderen besproken en herhaald. Bijvoorbeeld voorafgaand aan een activiteit of spel, voorafgaand aan een verschoningsmoment of in periodes dat veel kinderen en medewerkers verkouden zijn.

5

EHBO regeling

Op onze locatie doen we er alles aan om te voorkomen dat een kind letsel oploopt als gevolg van een ongeluk(je). Toch is dit helaas niet geheel te voorkomen. Daarnaast kunnen zich andere calamiteiten voordoen, waardoor EHBO noodzakelijk is.

Er is altijd minimaal één pedagogisch professional aanwezig, die in het bezit is van een geldig EHBO diploma.

De certificaten zijn behaald bij het volgende instituut:

Via het bovenstaand trainingsinstituut wordt de bewaking van de geldigheid en de herhalingen van de EHBO lessen uitbesteed. Tevens worden de EHBO lessen op locatie gegeven en is de instructie speciaal gericht op het geven van EHBO voor kinderen.

6

Beleidscyclus

Implementeren, evalueren en actualiseren

In dit hoofdstuk wordt de beleidscyclus beschreven die wij doorlopen, zodat er altijd een actueel beleidsplan voor Veiligheid en Gezondheid ligt. Elke teamvergadering staat er een onderwerp gekoppeld aan het veiligheid en gezondheidsbeleid op de agenda. Soms wordt een onderwerp over meerdere vergaderingen verspreid, om te zorgen voor diepgang. In andere gevallen is het genoeg om één vergadering te besteden aan het onderwerp.

Wanneer er een beleidsplan/protocol of afspraken rondom een onderdeel uit het veiligheid en gezondheidsbeleid wordt geüpdatet, wordt dit via de mail met alle medewerkers gedeeld en indien nog in een vergadering besproken.

Er is een klussenlijst waarop de pedagogisch professionals aan kunnen geven wat er op het gebied van veiligheid gerepareerd moet worden. Totdat het gerepareerd is, zoeken zij in de tussentijd naar een passende en veilige oplossing.

Eens per jaar wordt een risico-inventarisatie uitgevoerd om te checken waar verbeterpunten zitten ten aanzien van de veiligheid en gezondheid. Resultaten uit deze risico-inventarisatie worden met het personeel gedeeld en eventuele maatregelen worden uitgezet.

Ook wordt er elk jaar een overzicht gemaakt van de (bijna) ongevallen, zodat daar eventuele maatregelen/acties voor opgezet kunnen worden.

Hoe worden maatregelen geëvalueerd?

Om te bepalen of de genomen acties en maatregelen ertoe hebben geleid dat er een veiligere en gezondere opvang kan worden geboden, evalueren we de genomen maatregelen en/of ondernomen acties tijdens ons teamoverleg. Indien een maatregel of actie een positief effect heeft gehad, wordt het veiligheids- en gezondheidsbeleid hierop aangepast.

De oudercommissie zal jaarlijks het beleid bekijken en bespreken en eventuele aanpassingen en aanvullingen aan ons doorgeven.

Het actuele beleidsplan is geplaatst op onze website en is zodoende inzichtelijk voor alle ouders, beroepskrachten, stagiairs en vrijwilligers.

7

Communicatie en afstemming

We vinden het belangrijk dat medewerkers zich betrokken voelen bij het veiligheids- en gezondheidsbeleid. Wanneer het beleidsplan voor veiligheid en gezondheid wordt opgesteld of bijgesteld, spelen zij dan ook allen een actieve rol hierin. Wanneer een nieuwe medewerker op de locatie komt werken, zorgen we voor een uitgebreide introductie in het veiligheids- en gezondheidsbeleid, met indien nodig eventuele extra opleiding en instructies. Zodanig dat deze persoon in staat is tot het nemen van maatregelen wanneer dit aan de orde is.

Tijdens teamoverleggen worden mogelijke veiligheids- en gezondheidsrisico's actief besproken. Hierdoor ontstaat ruimte om zaken direct bespreekbaar te maken en waar nodig direct bij te sturen. Dit bevordert bovendien een cultuur waarin medewerkers zich vertrouwd voelen om elkaar feedback te geven.

Tijdens het intake gesprek berichten we ouders over onze activiteiten ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Zo zijn ouders direct op de hoogte van onze visie ten aanzien van veiligheid en gezondheid. Daarnaast worden ouders via nieuwsbrieven, e-mail en/of via de oudercommissie op de hoogte gehouden van lopende activiteiten. Wanneer er vragen zijn van ouders worden deze zo mogelijk ter plekke beantwoord. Wanneer deze vraag voor meerdere ouders interessant is, wordt deze tevens in de nieuwsbrief opgenomen.

Minimaal eenmaal per jaar wordt er een ouderavond georganiseerd. Tijdens deze ouderavond komen onderwerpen over opvoedingsondersteuning en/of het uitwisselen van opvoedingsideeën aan de orde. Tevens worden actuele huishoudelijke mededelingen gedaan en is er gelegenheid tot het stellen van vragen.

8

Ondersteuning en melding van klachten

Uw kind is bij de medewerkers van kinderdagverblijf De Speelhoeve in goede handen. Echter, een enkele keer kan er iets mis gaan in de opvang van uw kind of in de organisatie van de kinderdagopvang. Kinderopvang is mensenwerk en mensen kunnen fouten maken. Als u vindt dat wij tekort schieten of ons niet aan onze afspraken houden dan horen wij dat graag van u. Van uw kritiek kunnen wij namelijk leren. Daarom hebben wij een interne- en externe klachtenprocedure, die na elkaar maar ook los van elkaar kunnen worden gevolgd (u kunt ook de interne klachtenprocedure overslaan).

De kinderopvang kent een uitgebreide regeling op het gebied van klachten en geschillen. Deze komen voort uit de Wet Kinderopvang, de Algemene Voorwaarde Kinderopvang en de Wet Klachtrecht.

Interne Klachtenregeling

Ons advies is om altijd zo snel mogelijk te reageren als er klachten zijn, te lang uitstellen maakt het alleen maar moeilijker. Het eenvoudigst is het als u het bespreekt met diegene die het wellicht aangaat, bijvoorbeeld de groepsleiding. Als dit de onvrede niet wegneemt kunt u een afspraak maken met de klachtencoördinator Marianne Hamersma. De klachtencoördinator noteert de klacht op het interne klachtenformulier, zodat deze is geregistreerd. Misschien kan het gesprek de klacht meteen oplossen, bijvoorbeeld na het maken van afspraken, of is er wat meer onderzoek nodig naar aanleiding van uw klacht. Als uw klacht nog niet is opgelost dan krijgt u na 5 werkdagen een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van uw klacht en de omschrijving hiervan. U krijgt 20 werkdagen na het indienen van uw klacht schriftelijk bericht over de gegrondheid van de klacht en al dan niet te nemen maatregelen of reeds genomen maatregelen. Als uw klacht wel wordt opgelost in het gesprek wordt dit en ook de eventueel gemaakte afspraken op het interne klachtenformulier geschreven en ontvangt u hiervan een kopie.

U kunt u klacht ook schriftelijk (of per email) indienen bij de klachtencoördinator. In dat geval krijgt u na 5 werkdagen een schriftelijke bevestiging van de ontvangst van uw klacht. U krijgt 20 werkdagen na het indienen van uw klacht een schriftelijk bericht over de gegrondheid van de klacht en al dan niet te nemen maatregelen of reeds genomen maatregelen.

De contact gegevens van de klachtencoördinator van Kinderdagverblijf De Speelhoeve zijn;

KDV De Speelhoeve
t.a.v. M. Hamersma-Ploegstra
Ivige Leane 28
8631 WB Loënga
telefoon: 0515-431725
info@despeelhoeve.nl

Verder is Kinderdagverblijf De Speelhoeve ook lid van de Branchevereniging Kinderopvang. Hierdoor hanteert Kinderdagverblijf De

Speelhoeve automatisch de Algemene Voorwaarde Kinderopvang. Deze zijn opgesteld door o.a. de Branchevereniging Kinderopvang in overleg met BOINK (belangen vereniging voor ouders in de kinderopvang) en de consumentenbond.

Externe klachtenregeling

Wanneer er geen oplossing voor uw klacht wordt gevonden, kunt u de klacht rechtstreeks indienen bij een externe, onafhankelijke Geschillencommissie:

De Geschillencommissie
Postbus 90600
2509 LP DEN HAAG
070 310 5310
www.degeschillencommissie.nl

Bij het klachtenloket Kinderopvang dat is verbonden aan de Geschillencommissie kinderopvang en Peuterspeelzalen wordt eerst geprobeerd om de klacht op te lossen door het geven van informatie, advies, bemiddeling of mediation.

Ouders kunnen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als

- De Kinderopvangorganisatie niet binnen zes weken heeft gereageerd op de schriftelijke klacht;
- De ouders en de kinderopvangorganisatie het niet binnen 6 weken eens zijn geworden over de afhandeling van de klacht;

In uitzondering op het bovenstaande mogen ouders meteen een geschil indienen bij de Geschillencommissie Kinderopvang en Peuterspeelzalen als in redelijkheid niet van ouders kan worden verlangd dat zij onder de gegeven omstandigheden een klacht indienen bij de kinderopvangorganisatie. Dit kan zijn bijvoorbeeld bij klachten over intimidatie of wanneer ouders bang zijn dat het voorleggen van hun klacht vervelende repercussies kan hebben. De Geschillencommissie beoordeelt in individuele gevallen of aan de voorwaarden hiervoor wordt voldaan.

De uitspraken van de Geschillencommissie zijn bindend voor zowel de ouders en oudercommissie als de kinderopvangorganisatie. De Geschillencommissie publiceert de uitspraken op haar website.

Zowel de interne- als de externe klachtenregeling, alsmede een klachtenformulier kunt u vinden op onze website www.despeelhoeve.nl , onder het onderdeel "Ouders".

9

Arbobeleid

1. Doelen

Kinderdagverblijf De Speelhoeve zorgt voor goede arbeidsomstandigheden voor het personeel door onder andere ergonomisch te werken, werkdruk zo laag mogelijk te houden en aandacht te bieden aan (mogelijk) beperkende omstandigheden op de werkvloer zoals agressie en geweld.

Om knelpunten in het Arbo-beleid aan te pakken maken we gebruik van een risico-inventarisatie en -evaluatie (ri&e) en een (mogelijk) plan van aanpak. Kinderdagverblijf De Speelhoeve zorgt ervoor dat het personeel op de hoogte is van het arbo-beleid en de daarbij komende kennis en vaardigheden. Dit doormiddel van voorlichting, een veiligheidsbeleid en bedrijfshulpverlening/EHBO.

2. Arbo-dienst en Arbo-inspectie

De Speelhoeve laat zich bijstaan door een deskundige gecertificeerde Arbodienst van "ZekerArbo". ZekerArbo is een gecertificeerde en full-service arbodienst, welke ons terzijde staat met verzuimbegeleiding Wet verbetering Poortwachter (WvP), uitvoering Ziektewet en uitvoering WGA-dienstverlening.

De Arbo-dienst verleent deskundige ondersteuning bij het verbeteren van de arbeidsomstandigheden. De Arbeidsinspectie moet de naleving van de Arbo-wet controleren en, indien nodig, aanwijzingen geven aan werkgevers. Bij elk regionaal kantoor van de Arbeidsinspectie werkt een vertrouwensinspecteur. Daar kan men met klachten terecht. Als de werkgever de Arbo-wet overtreedt, kan de Arbeidsinspectie een boete opleggen. De boete is nadrukkelijk bedoeld als een stok achter de deur. De werkgever krijgt er ook alleen mee te maken als hij zich niet aan de spelregels houdt. Dit geldt overigens ook voor werknemers. Als zij zich niet aan de spelregels houden, dan kan de Arbeidsinspectie hun ook een boete opleggen.

3. Bedrijfshulpverlening en preventiemedewerker

Bedrijfshulpverlening is erop gericht de directe nadelige gevolgen van ongevallen of brand zoveel mogelijk te voorkomen. BHV-ers moeten eerste hulp bij ongelukken kunnen verlenen, eenvoudige brandbestrijding kunnen uitvoeren en ongevallen kunnen voorkomen en beperken. De bedrijfshulpverleners zijn op de hoogte van hoe de mensen snel en goed uit het bedrijf worden geëvacueerd. Ook weten zij hoe en wanneer de brandweer, ambulance en politie ingeschakeld moeten worden. Kinderdagverblijf De Speelhoeve heeft één bedrijfshulpverlener en tevens preventiemedewerker. Bij organisaties met 15 of minder werknemers mag de werkgever zelf deze taken op zich nemen, op basis van aanwijzingen daartoe in de RI&E. Bij ons is dit Marianne Hamersma, leidinggevende en eigenaresse van de Speelhoeve

Een preventiemedewerker is een werkgever of een eigen werknemer die de werkgever helpt bij de dagelijkse veiligheid en gezondheid en arbeidsomstandigheden binnen een bedrijf. Het is heel belangrijk dat de preventiemedewerker regelmatig werkoverleg plaats laat vinden met het personeel over de arbeidsomstandigheden en over het Arbo-beleid.

4. Deskundigheid en Taken

De deskundige werknemer met preventietaken (preventiemedewerker) hoeft geen algemene cursus te volgen, zolang hij of zij maar beschikt over de specifieke kennis van Arbo-risico's die voor het bedrijf relevant zijn. Het niveau van de deskundige werknemer met preventietaken (preventiewerker) moet aansluiten bij de risico's in het bedrijf. De preventiemedewerker heeft (uit de wet) drie taken:

- Het (mede) uitvoeren en opstellen van de RI&E
- Het adviseren van en nauwe samenwerken met de OC
- Het uitvoeren van preventietaken (voortvloeiend uit het plan van aanpak)

5. Verzuim

De Speelhoeve moet zorgen voor begeleiding van medewerkers die door ziekte niet in staat zijn hun werk te verrichten. Hiertoe dient het bedrijf zich aan te sluiten bij een Arbo-dienst. Kinderdagverblijf De Speelhoeve is aangesloten bij "ZekerArbo".

Voor medewerkers met een lagere belastbaarheid door ziekte, extra zorgtaken, leeftijd e.d. zullen afspraken gemaakt worden over inzetbaarheid, hun taken e.d.

6. Zwangere medewerksters

Als dagverblijf ben je verplicht om de gezondheid van de werknemer en haar (ongeboren) kind tijdens de zwangerschap en periode van borstvoeding te beschermen. Dat betekent dat de werkgever in die tijd het werk zo moeten organiseren dat ze veilig en gezond kan werken en dat het werk geen negatieve invloed heeft op de zwangerschap of borstvoeding. Uitgangspunt is dat de werknemer tijdens de zwangerschap en periode van borstvoeding zoveel mogelijk haar eigen werk kan blijven doen, in haar eigen functie en op haar eigen werkplek.

Wanneer het niet lukt om het werk volledig uit te voeren, maken wij afspraken over aangepaste werk-en rusttijden. Wanneer het werk toch niet veilig en gezond uitgevoerd kan worden omdat het bijvoorbeeld te zwaar wordt, dan kunnen we kijken naar tijdelijk ander werk. Als tijdelijk ander werk ook niet mogelijk is, dan kunnen wij vrijstelling van werk verlenen.

De (bedrijfs)arts moet bevestigen dat het werk inderdaad risico's met zich meebrengt. Als de werknemer niet kan werken vanwege de zwangerschap, dan heeft zij recht op een Ziektewetuitkering.

De Speelhoeve biedt de werknemer de gelegenheid om onder werktijd borstvoeding te geven of te kolven, totdat het kind negen maanden is. Wij hebben een geschikte, afsluitbare ruimte beschikbaar voor het voeden of kolven.

7. Ongevallen

Een bedrijfsongeval is elke onvoorziene gebeurtenis waardoor personen (werknemers, kinderen, klanten of externen) letsel oplopen of waardoor materiële schade ontstaat. Dit kan dus een snee in de hand zijn die met een pleister wordt verbonden (EHBO ongeval) of een ongeval waarbij iemand van de trap valt en zijn been breekt. Ongevallen die gebeuren op weg naar en van het werk worden niet als arbeidsongeval aangemerkt. Ernstige ongevallen moeten direct aan de Arbeidsinspectie worden gemeld. Er is sprake van een ernstig ongeval als het slachtoffer aan de gevolgen

ervan overlijdt of ernstig lichamelijk of geestelijk letsel oploopt. Van ernstig letsel is sprake als een slachtoffer schade aan de gezondheid heeft opgelopen die binnen 24 uur leidt tot opname in een ziekenhuis ter behandeling of observatie. Ook als er sprake is van (een vermoeden van) schade aan de gezondheid van blijvende aard is er sprake van ernstig letsel.

Twee uitgangspunten voor de procedure melding, registratie en analyse van ongevallen zijn:

1. het melden en registreren van bedrijfsongevallen is een wettelijk vastgelegde verantwoordelijkheid van de werkgever. Een overzicht van ongevallen moet worden opgenomen in de risico-inventarisatie en -evaluatie (RI&E).
2. de Arbo-dienst wil de werkgever ondersteunen bij het onderzoek en de analyse van ongevallen, maar kan niet de verantwoordelijkheid van de werkgever overnemen.

Binnen kinderdagverblijf De Speelhoeve moeten alle ongevallen geregistreerd en gemeld worden. Hierbij kan onderscheid worden gemaakt tussen ongevallen met werknemers en ongevallen met kinderen, ouders en externen (bijvoorbeeld een monteur). In alle gevallen moet een ongeval worden geregistreerd.

8. PAGO en PMO

Als werkgever zijn wij vanuit de Arbowet verplicht een periodiek arbeidsgezondheidskundig onderzoek (PAGO) aan te bieden. Een werknemer is niet verplicht deze te ondergaan. Het PAGO richt zich uitsluitend op de werkrisico's, die beschreven zijn in de RI&E van uw bedrijf. Doel van het PAGO is om de gezondheidsschade op te sporen die is ontstaan door deze arbeidsrisico's.

Net als het PAGO is het periodiek medisch onderzoek (PMO) bedoeld voor werknemers. Het PMO bekijkt niet alleen de gezondheidsrisico's door werk, maar ook de algehele gezondheid van de medewerkers. Ook wordt aandacht besteed aan bijvoorbeeld de leefstijl en werkstress. Dit uitgebreide onderzoek geeft uw werknemer inzicht in zijn lichamelijke en mentale gezondheid. Als dat nodig is, kan de werknemer gericht aan de slag met zijn gezondheid en leefstijl.

De uitvoering van het PAGO en PMO is bij de arbodienst , waarbij we zijn aangesloten (ZekerArbo) op te vragen en in te regelen.

9. Werkdruk en functie-inhoud

Bij werkdruk kan iemand structureel niet voldoen aan de gestelde eisen doordat die te hoog of te veel zijn. Daardoor wordt een werknemer psychisch te zwaar belast. De termen werkstress en werkdruk worden nogal eens door elkaar gebruikt. Dit is niet verwonderlijk, want ze hebben alles met elkaar te maken. In tegenstelling tot wat vaak wordt gedacht, zijn beide verschijnselen wel degelijk te vermijden. Werkdruk en Werkstress leiden tot ontevreden medewerkers en meer fouten.

De Arbo-dienst of bedrijfsarts beschikt over vragenlijsten voor werknemers. Deze kunnen helpen bij het vaststellen van werkdruk binnen een bedrijf. Enkele van de meest gebruikte methodes zijn het Periodiek ArbeidsGezondheidskundig Onderzoek (PAGO), de Quick-scan werkdruk en de Vragenlijst Beleving en Beoordeling Arbeid (VBBA).

Een werknemer kan om de volgende redenen last hebben van werkdruk:

- een hoog werktempo
- tijdsdruk
- gebrek aan kennis en vaardigheden
- te weinig invloed op de arbeids- en rusttijden.

Werkstress is een situatie van langdurige psychische overbelasting, die ontstaat wanneer iemand langere tijd niet aan gestelde eisen kan voldoen, of wanneer hij denkt dat hij niet aan de eisen kan voldoen. Bij stress treden in het lichaam fysiologische veranderingen op, bijvoorbeeld een hogere bloeddruk.

Werkdruk is niet de enige mogelijke oorzaak van werkstress. Een werknemer kan ook last krijgen van werkstress door:

- te veel of juist te weinig werk
- te moeilijk of juist te makkelijk werk
- saai, repeterend of gevaarlijk werk
- steeds veranderende eisen op het gebied van kennis en vaardigheden
- te weinig invloed op de eigen arbeidsomstandigheden (zoals opnemen vrije dagen, uitvoering en tempo van het werk, regelen van temperatuur en ventilatie)
- slechte sfeer op het werk
- onzekerheid (bijvoorbeeld bij een reorganisatie)
- ontevredenheid over de beloning
- ontevredenheid over de arbeids- en rusttijden

Stress kan zich lichamelijk en geestelijk uiten: hoge bloeddruk, oververmoeidheid, slaapstoornissen, depressiviteit kunnen op werkstress duiden. Binnen een organisatie of bedrijf als geheel is stress te herkennen aan simpele dingen zoals een geprikkelde sfeer, verhoogd ziekteverzuim, ruzies om niets of gehaastheid van medewerkers.

Wat kunt u doen om werkdruk en stress te voorkomen?

De gevolgen van werkdruk en stress zijn legio: van hoge bloeddruk, slecht slapen, geprikkeld zijn tot hart- en vaatziekten, depressies en burn-out. Ook kunnen ze leiden tot Repetitive Strain Injury (RSI). Dit is het geval in de combinatie met repeterende arbeid of beeldschermwerk of met te lang zitten in dezelfde houding. Werkdruk kan de mogelijkheid even te pauzeren of af te wisselen beperken, waardoor iemand te lang in een zelfde (gespannen) houding doorwerkt. De Arbeidsomstandighedenwet stelt een aantal voorwaarden waaraan de werkgever redelijkerwijs moet voldoen:

- het werk moet zoveel mogelijk zijn aangepast aan de persoonlijke eigenschappen van werknemers (ergonomische aanpassingen, ervaring)
- de werknemer moet zo veel mogelijk zelf tempo van het werk kunnen bepalen
- er moet een goede verdeling zijn van verantwoordelijkheden en bevoegdheden, die rekening houdt met de capaciteit van de werknemers

10. Fysieke belasting en ergonomie

De normen voor een ergonomische werkhouding en inrichting zijn onderdeel van het Arbo-convenant kinderopvang en peuterspeelzalen. Alle kinderdagverblijven en peuterspeelzalen zijn verplicht hun inrichting aan deze normen aan te passen.

Op basis van de Arbo-wet en -regelgeving dient de werkgever de werkplek zo in te richten dat te zware of verkeerde fysieke belasting zo veel mogelijk wordt voorkomen. Daartoe moet de werkgever maatregelen nemen om de frequentie van het tillen en bukken zo laag mogelijk te houden en moeten werknemers instructie en voorlichting krijgen. De praktijk wijst uit, dat het van groot belang is om deze instructie regelmatig te herhalen.

Het beschermen tegen de gevaren van lichamelijke overbelasting tijdens het werk en het nemen van preventieve maatregelen is dus op de eerste plaats de verantwoordelijkheid van de werkgever.

Een ergonomisch verantwoorde inrichting, het gebruik van hulpmiddelen en beschermende maatregelen dragen in belangrijke mate bij aan het voorkomen van lichamelijke belasting. Ook kan overbelasting worden teruggedrongen door het werk zo te organiseren dat niet steeds dezelfde persoon bepaalde zware handelingen uitvoert.

Daarnaast moet een organisatie een risico-inventarisatie en -evaluatie maken; dat wil zeggen de gevaren voor veiligheid en gezondheid schriftelijk inventariseren en evalueren en vastleggen, welke maatregelen zijn of worden genomen om risico's op dit gebied te voorkomen of te beperken. Hierbij kunnen zij zich laten ondersteunen door een Arbo-dienst. Kinderdagverblijf De Speelhoeve maakt gebruik van een ergonomische verantwoorde inrichting. Daarnaast is een risico-inventarisatie en -evaluatie gemaakt. Aan het plan van aanpak wat hieruit voortvloeide wordt gewerkt.

Verantwoordelijkheid van werknemers

Het voorkomen van fysieke overbelasting is onderdeel van een professionele werkhouding en moet voor een werknemer in een kinderdagverblijf vanzelfsprekend zijn.

Een professional bezit vaardigheden om het werk zo uit te voeren dat geen schade ontstaat aan het houdings- en bewegingsapparaat. Dat betekent dat een medewerker op de hoogte is van de ergonomische richtlijnen en normen, weet welke ergonomische hulpmiddelen er zijn en instructiebijeenkomsten en trainingen volgt waar bijvoorbeeld de goede tiltechniek wordt aangeleerd.

Wanneer bepaalde werkzaamheden of werksituaties problemen opleveren, moet de medewerker dit melden bij de werkgever. Werknemers zijn verplicht de hulpmiddelen, die de werkgever ter beschikking stelt om fysieke overbelasting te voorkomen, ook daadwerkelijk te gebruiken. Zoals een bouwvakker verplicht is om zijn veiligheidshelm op te zetten, zo moet in de kinderopvang een medewerker de aankleedtafel op een goede werkhoogte instellen.

Nut van ergonomie

Om optimaal profijt te hebben van een ergonomische inrichting moeten medewerkers weten hoe je op de meest verantwoorde wijze zit, tilt, bukt of reikt en bovendien moeten ze deze kennis toepassen in de praktijk. Dat lijkt vanzelfsprekender dan het is. Omdat een verkeerde werkhouding meestal niet direct tot gezondheidsproblemen leidt, zien medewerkers in de kinderopvang soms het nut niet in van ergonomische voorschriften. Toch is het van wezenlijk belang dat medewerkers zich bewust zijn van de risico's van verkeerde werkhoudingen omdat daardoor op den duur (ernstige) klachten kunnen ontstaan. Het is daarom noodzakelijk dat medewerkers in de kinderopvang zich aanleren om het lichaam op een goede manier te belasten. Daarom is het ook van belang dat er in een Arbo-beleid aandacht besteed wordt aan ergonomie. Het is belangrijk dat

medewerkers een ergonomisch bewustzijn ontwikkelen en er zich van bewust zijn dat elke tilbeweging of bijvoorbeeld het veelvuldig op de grond of op lage stoeltjes zitten, een fikse belasting van de rug is die op den duur tot gezondheidsproblemen kan leiden. Ook bij het gebruik van het ergonomisch meubilair is de werkhouding van de medewerker cruciaal. Een verstelbare aankleedtafel heeft weinig nut als hij niet in hoogte versteld wordt en een trapje bij een hoogslaper heeft alleen zin als de medewerker het kind inderdaad zelf laat klimmen

11. Agressie en geweld

Kinderdagverblijf De Speelhoeve heeft op grond van de arbeidsomstandighedenwet de plicht haar werknemers tegen ongewenste omgangsvormen te beschermen. Werkgevers en werknemers zijn beiden verplicht zich als een goed werkgever en een goed werknemer te gedragen. Er moet "goede zorg" zijn voor de andere partij.

Kinderdagverblijf De Speelhoeve tolereert pesten niet. Werknemers die te maken krijgen met pesten worden gevraagd er niet mee rond te blijven lopen als het pesten niet ophoudt. Licht bijvoorbeeld een collega in die u vertrouwt. Of zoek steun bij uw leidinggevende. Mocht dit niet helpen schakel dan de hulp in van een vertrouwenspersoon binnen uw organisatie (indien aanwezig). U kunt zich ook wenden tot de Arbo-dienst. U kunt dan uw verhaal kwijt, en er is deskundige hulp als u verdere stappen wilt ondernemen.

Werknemers die te maken krijgen met een collega die gepest wordt vragen wij het slachtoffer te steunen door de dader aan te spreken op zijn gedrag. Maak duidelijk dat u het pesten niet accepteert. Als een meerderheid vaneen afdeling de dader laat zien dat het pesten niet op prijs wordt gesteld, is de kans groot dat het ophoudt.

12. Seksuele intimidatie

Seksuele intimidatie op het werk staat voor allerlei vormen van seksueel getinte aandacht die ongewenst, eenzijdig en opgelegd is. Seksuele intimidatie verziekt de werksfeer en zorgt voor een onaangename en dreigende werkomgeving. Dit kan zo erg worden dat werknemers niet meer goed kunnen functioneren, zich ziek melden of zelfs ontslag nemen. Seksuele intimidatie op het werk staat voor allerlei vormen van seksueel getinte aandacht die ongewenst, eenzijdig en opgelegd is. Seksuele intimidatie loopt uiteen van intieme vragen over het privéleven, suggestieve opmerkingen en betasten van het lichaam tot chantage, aanranding en zelfs verkrachting.

Kinderdagverblijf De Speelhoeve maakt gebruik van een klachtenregeling met vertrouwenspersoon. Ook kan de hulp van de Arbo-dienst ingeroepen worden. In de praktijk kunnen eenvoudige maatregelen soms al effect hebben. Maar alleen het nemen van concrete maatregelen nemen is niet genoeg. Seksuele intimidatie duidt op een gebrek aan respect, tolerantie en fatsoen. Op De Speelhoeve wordt seksuele intimidatie niet geaccepteerd. Bij ontdekking worden er direct stappen ondernomen. Wij registreren alle gevallen van seksuele intimidatie. Dat maakt het eenvoudiger om er iets aan te doen.

13. Meld-, Overleg- en Aangifteplicht

De MOA (Meld-, Overleg- en Aangifteplicht) is een wettelijke verplichting in de kinderopvang om direct te handelen bij een vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik door iemand die in de opvang werkt.

Melden: De medewerker meldt het vermoeden direct bij de houder.

Overleggen: De houder overlegt onmiddellijk met de vertrouwensinspecteur om te bepalen of er sprake is van een redelijk vermoeden van een strafbaar feit.

Aangifte: Als dit het geval is, moet onverwijld aangifte worden gedaan bij de politie.

De MOA is ingevoerd om kinderen extra te beschermen en de veiligheid binnen de kinderopvang te waarborgen.